

РЕЦЕНЗИЯ

**ОТ ПРОФ. Д-Р ЕЛЕНА ШИПКОВЕНСКА, ДМ
ОТНОСНО: КОНКУРС ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА НАУЧНО ЗВАНИЕ ДОЦЕНТ ПО
"ОБЩА МЕДИЦИНА", ШИФЪР 03.01.63 НА Д-Р ЦВЕТЕЛИНА ВАЛЕНТИНОВА
МИТЕВА, ДМ**

Конкурсът за доцент по научната специалност 03.01.63 "Обща медицина" е обявен от Висшия медицински университет – Плевен за нуждите на катедра „Обща медицина, съдебна медицина и деонтология” при Факултет „Обществено здраве”, с единствен кандидат гл. ас. д-р Цветелина Валентинова Митева, дм. Конкурсът е обявен с решение на АС на МУ-Плевен от 30.05.2011 г. (Протокол №20) и със заповед №894 от 31.05.2011 г. на Ректора на МУ-Плевен.

1. Характеристика на кандидата

Д-р Цветелина Валентинова Митева, дм. е родена на 01.10.1973 г. в г.Плевен.

Завършва математическа гимназия през 1991 г. в родния си град. През същата година е приета за студентка по медицина във ВМИ-Плевен. Дипломира се през 1997 г. със специалност медицина.

От 1998 г. до 2000 г. работи като лекар-ординатор в ЦСМП гр.Перник, филиал – гр.Трън. През 2000 г. е избрана за редовен докторант към Медицински факултет – Плевен, където работи последователно след защитата на дисертационния си труд през 2003г. като асистент, старши асистент и главен асистент.

През 2003 г. придобива специалност “Обща медицина”.

Професионалната си компетентност д-р Валентинова, повишава чрез участие в редица курсове за следдипломно обучение : Въведение в педагогиката (2001г.), Проблемно базирано обучение (2001г.), Качество на общата медицинска помощ (2001г.), Приложение на статистиката към биологични и медицински обекти (2002г.), Тренинг по комуникативни умения (2002г.), Компютърна техника и технологии (2006г.), Практически стаж по палиативна медицина (2010г.) и Съвременни образователни стратегии и технологии (2004 – 2011г.).

Кандидатката участва в осъществяването на образователен проект – Иновации в университетското образование по „Обща медицина”.

Членува в Европейската Асоциация по обществено здраве (EURHA).

Участва в преподаването по :

1. Обща медицина, „Комуникативни умения” и „ Мениджмънт на първичните здравни грижи ” на *студенти по медицина и магистри по „Здравни грижи”*;

2. Преподава „Първични здравни грижи” и „Комуникативни умения” при *бакалаври* по специалност „Медицинска сестра и акушерка” .

2. Описание на представените трудове

В настоящия конкурс д-р Валентинова представя 37 научни труда, в т.ч. автореферат на дисертационния труд. Не се рецензират 7 труда. Не разглеждам автореферата (№1) и свързаните с дисертационния труд 5 статии и 1 съобщение (№ 2, 3, 3 ,4 5, 6). *Остават за рецензиране 30 научни труда, от които 19 реални публикации, 9 доклада от научни форуми, отпечатани в пълен обем и 2 глави от учебници.*

2.2. Систематизация по вид на трудовете

Трудовете систематизирам така:

1. Участие в учебни помагала – 2 броя
2. Статии в български научни списания– 17.
3. Статии в списания на английски език – 2 .
4. Отпечатани доклади в български сборници - 9
5. Отпечатани резюмета на доклади в чуждестранни сборници – 1.

Посочените публикации са след защитата на докторския труд.

Посочени са от ЦМБ – 21 цитации от български автори.

2.3. Значимост на трудовете

Участието на д-р Валентинова в монографичния труд „Актуални аспекти на общата медицинска практика” (III. 36, 37) има своето научно значение като задълбочен критичен анализ на мотивационния процес, като основна предпоставка за организационна ефективност и успех на персонала в общата медицинска практика. В процеса на все още нерегулирани пазарни механизми в нашето здравеопазване, вероятността от появата на конфликти между удовлетворяването на потребностите на дефицита (ниските нива) и потребностите от самореализация осезателно нараства и за това предлаганите от авторката различни подходи за разрешаването на конфликти в общата медицинска практика е особено необходимо в настоящия етап за развитие на първичната медицинска помощ.

Научните трудове на д-р Валентинова са публикувани в авторитетни български и чужди списания като Обща медицина, Здравна политика и мениджмънт, Социална медицина, Медицински преглед, Journal of Biomedical and Clinical Research, Journal of IMAV.

Докладите са изнесени на български регионални и национални научни форуми (27-35).

Не е посочен импакт – фактор.

2.4. Авторство на трудовете

В българските и чужди списания д-р Валентинова има самостоятелно участие или е първи автор в почти всички публикации – в 28, което е над 80 %. Водещото участие в публикационната дейност е определено доказателство за силно авторско присъствие и компетентност на кандидатката в областта на Общата медицинска практика.

Колективните трудове, в които участва д-р Валентинова са с комплексен характер и този факт води до необходимостта от по-големи научни колективи, в които тя участва във всички етапи на изследването.

3. Характеристика на дейността на кандидата

Прочитът на рецензираните трудове очертава д-р Валентинова като специалист с научни интереси, ориентирани в следните направления:

Първо направление:

Организация на екипната дейност в Общата медицинска практика

В това направление д-р Валентинова има приоритет сред научната общност у нас – публикации с номера (№ I -1,2,4,5,6; II – 7; III – 10,13,14,15, 20,24,31).

В повечето публикации се отразява дългогодишния труд на авторката. В извършените изследвания широко са използвани методите на системния анализ, социологични методи, документален метод и т.н.

Установен е интересен факт, че лекарите с по-малък трудов стаж и особено тези, които имат допълнителни квалификационни курсове, провеждат по-често работни срещи и са склонни към провеждането на по-координирани действия, в сравнение с колегите си с по-продължителен трудов стаж. Вероятно многогодишния автократичен стил на управление в здравните ни заведения оказва и сега влияние върху поведението на лекарите с по-голям трудов стаж. Съществено място освен това имат организационно-управленските фактори: справедливо и точно разпределени от ръководителя трудови задължения, допускане до участие при вземане на решения, прилагани стимули и санкции.

Наред с трудностите, които съществуват при организирането и провеждането на екипните срещи, съществуват и затруднения при прилагането на консенсуса при вземане на решения. Изолиран от тази дейност на практика остава помощния медицински персонал (медицински сестри, фелдшери и акушерки). Тези резултати получени от д-р Валентинова са важни, защото доказват, че провеждането на здравна реформа само с нормативни актове, подготвени от МЗ и НЗОК, без повишаване на професионалната компетентност на общопрактикуващите лекари в областта на здравния мениджмънт, трудно би се достигнало до изясняване на същността на работа на мултидисциплинарния екип, за необходимостта от такъв, за ролята и функциите на всеки един член от този екип и т.н.

Авторката за пръв път у нас представя резултати от проучване върху нагласите на практикуващите лекари и на лекарите консултанти от извънболничната помощ да работят съвместно. Макар и субективна тази

информация спомага за очертаване на насоките за развитие на взаимоотношенията между тях. Съществен е извода, че най-честата причина за затрудненото взаимодействие между тези два екипа е ограниченият достъп до специалисти - консултанти, регламентирани от НРД, слабости в обмена на информация между тези екипи, пропуски в диспансеризацията на лица с хронични неинфекциозни заболявания и т.н.

Това са известни констатации, направени в редица анкетни проучвания, провеждани преди със специалисти и пациенти. Приносен характер обаче има не само върнатата оценка на съществуващата ситуация в първичната ни здравна помощ, а и предложенията, които авторката отправя към управленските ни органи.

Второ направление:

Управление и качество на здравните грижи в Общата медицинска практика

Д-р Валентинова има няколко проучвания в областта на организацията и качеството на ПМП, оценявано от позицията на потребителите на медицинска помощ и на общопрактикуващите лекари (I – 1; II -7; III – 21, 26, 34, 35). Изследванията в тази област се базират предимно на проучвания изследващи удовлетвореността на пациента от предлаганите здравни грижи.

Анализът на авторката показва, че познанията на екипите са недостатъчни за провеждане на ефективен комуникативен процес с пациентите. В голямата си част, анкетиранияте посочват, че имат нагласата да обсъждат своите социални проблеми с личния си лекар. Един от всеки трима споделя социалните си проблеми и предпочита да направи това пред общопрактикуващия лекар. Тези потребности на населението са свързани с необходимостта от насочено обучение на лекарите, което в момента е недостатъчно. Обстойно и задълбочено са дискутирани възможностите за приложение на съвременни комуникативни умения в дейността на ОПЛ, които биха допринесли за повишаване на качеството на оказваната помощ.

Трето направление

Промотивна дейност на Общопрактикуващия лекар

Проучванията в това направление са малко на брой и са ориентирани към установяване на факториални признаци, оказващи влияние върху мотивацията за кърмене на младите майки и търсенето на способности за активиране на здравно - образователната дейност на общопрактикуващия лекар (III - 38).

Авторката е участвала в провеждането на епидемиологично проучване върху епидемичния паротит, с цел установяване на някои проблеми свързани с провежданата профилактична дейност от общопрактикуващия лекар (III - 8).

4. Учебно-преподавателска дейност

Съгласно приложената справка д-р Валентинова участва в преподаването по „Обща медицина”, „Комуникативни умения”, „Мениджмънт на първичните здравни грижи на студенти по медицина, магистри по „Здравни грижи” и бакалаври – сестри и акушерки. Като цяло учебната ѝ натовареност надхвърля норматива от 360 часа годишно за периода 2008-2011г.

Кандидатката участва като съавтор в издаването на монографичен труд „Актуални аспекти на общата медицинска практика” и на учебник по Обща медицина.

С ценен приложен аспект са разработките върху дейността на екипите в Първичната здравна помощ и стиловете на управление в първичната медицинска практика, които са намерили място в двудневните курсове за продължително обучение на общопрактикуващи лекари.

6. Организационни умения и компетенции

Според представената справка, д-р Валентинова участва в образователен проект „Иновации в университетското образование по обща медицина”(2003-2004г.), финансиран от фондация „Отворено общество”

Член е на комисията по ECTS при МУ- Плевен (2005г.).

Член е на работна група за адаптиране на документацията по системата за управление на качеството и на комисия по изготвяне на доклади за самооценка за програмна акредитация на специалност „УЗГ” степен „бакалавър”.(2006-2007).

Главен административен асистент, сектор „Обща медицина” при МУ- Плевен (от 2007г. до момента).

Секторен отговорник по качеството и акредитацията в сектор „Обща медицина” при МУ- Плевен (от 2007г. до момента).

Отлично владеене на MSOFFICE 2003, на руски език и добро владеене на английски.

7. Критични бележки

Може да се подчертае малкият диапазон на научните интереси на кандидатката в областта на общата медицина и здравния мениджмънт. Тази бележка има повече препоръчителен и насочващ характер към бъдещата преподавателска и изследователска дейност на д-р Валентинова.

Резултатите от бъдещите проучвания на авторката, трябва да бъдат докладвани на международни симпозиуми и конгреси и да намерят място в чуждестранни издания.

8. Обща оценка

Целият професионален път и научна продукция на д-р Валентинова показват израстване като професионалист и изследовател.

Една по-обобщена характеристика на научните изследвания на кандидатката се свеждат до следното:

1. Д-р Валентинова избира за обект на научно търсене и анализ актуални проблемни области на съвременното обществено здравеопазване, свързани с Общата медицинска практика.
2. Постановките и методиките на проучванията са адекватни на поставените цели и задачи.
3. Част от нейните разработки предоставят ценна информация за нуждите на планирането и вземането на решения в областта на първичната медицинска помощ и воденето на съвременен обучителен процес по обща медицина.
4. Една част от резултатите, които авторката получава, потвърждават и обогатяват резултатите на изследвания от чужди автори, но друга част са новост за българската наука – специфична методика за изследване и обективно оценяване на функциите на екипите от Първичната здравна помощ (I - 1).

Нямам конкретни лични впечатления от кандидата.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Д-р д-р Цветелина Валентинова Митева, дм е единствен кандидат в конкурса за доцент по научната специалност 03.01.63 "Обща медицина" за нуждите на Медицински университет - Плевен.

Тя се представя с 37 научни труда. В съавторство са издадени 2 учебни пособия, а 2 от публикациите са в издания на английски език. Трудовете съдържат определени научни приноси за социално-медицинската наука и практика.

Въз основа на нейния досегашен професионален път като утвърден преподавател с достатъчна учебна натовареност и съобразявайки се с критериите на „Закона за развитие на академичния състав в РБ” (бр. 101 от 28 Декември 2010г.) и Правилника за развитие на Академичния състав в МУ-Плевен, препоръчвам на членовете на почитаемото Научно жури да избере за „доцент” кандидатката д-р Цветелина Валентинова Митева, дм.

31.07.2011 г.
София

Рецензент:
(Проф. Е.Шипковенска, дм)